

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 września 2016 roku, skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "Pienista" w Ł., powódka E. B. wniosła o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, iż od dnia 22 października 2014 roku, w związku z podjęciem przez Radę Nadzorczą pozwanej stosownej uchwały, była zatrudniona na stanowisku Prezesa Zarządu na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W dniu 20 września 2016 roku Rada Nadzorcza strony pozwanej podjęła uchwałę, którą odwołała powódkę z funkcji Prezesa Zarządu z dniem 20 września 2016 roku. Przedmiotowa uchwała nie zawierała zapisów o rozwiązaniu z powódką umowy o pracę. Dopiero następnie powódka otrzymała wypowiedzenie umowy o pracę, podpisane przez dwóch członków Rady Nadzorczej. W ocenie powódki, stosunek pracy rozwiązano z naruszeniem prawa. Rada Nadzorcza nie była właściwym organem do rozwiązania stosunku pracy z powódką.

W odpowiedzi na pozew Spółdzielnia Mieszkaniowa "Pienista" w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana podniosła, że stosunek pracy łączący strony został skutecznie rozwiązany. Wskazała, że uchwała Rady Nadzorczej nr (...), odwołująca powódkę z zajmowanej funkcji została podjęta równocześnie z uchwałą nr 24/2016 w przedmiocie wypowiedzenia powódce umowy o pracę za 3 – miesięcznym okresem wypowiedzenia. Kolejno, adresowane do powódki wypowiedzenie umowy o pracę zostało podpisane przez upoważnionych uchwałą nr 24/2016 członków Rady Nadzorczej- B. K. i T. W.. Powyższe dokumenty zostały odczytane i doręczone powódce. Pozwana podniosła, iż w takich okolicznościach Rada Nadzorcza pozwanej była kompetentnym organem do rozwiązania z powódką stosunku pracy. W ocenie pozwanej, powódka była jeszcze członkiem Zarządu w chwili wypowiedzenia umowy o pracę, nadto jego wyłączną przyczyną było odwołanie powódki z zajmowanej funkcji.

Powódka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zmodyfikowała roszczenie pozwu w ten sposób, że zamiast przywrócenia do pracy wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 11.100,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lutego 2017 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Wniosła też o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Powódka zakwestionowała treść protokołu z posiedzenia Rady Nadzorczej pozwanej z dnia 20 września 2016 roku jako nieodzwierciedlającego jego rzeczywistego przebiegu oraz treść uchwały 24/2016. Wskazała, iż negatywna ocena pracy powódki przez pozwaną, w świetle przyznawanych powódce nagród i premii, udzielania absolutorium, miała charakter jedynie pozorny. Powódka zakwestionowała też okoliczność jednoczesnego podjęcia uchwał nr 23/2016 i nr (...). Wskazała też, że uchwała nr 24/2016 nie została jej w ogóle doręczona.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie o sygnaturze akt X P 160/17 zasądził od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. na rzecz powódki E. B. kwotę 11.100 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lutego 2017r. do dnia zapłaty (pkt 1.), zasądził od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. na rzecz powódki E. B. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2.), nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.700 zł (pkt 3.).

Sąd Rejonowy oparł wyrok na następujących ustaleniach faktycznych.

E. B. była zatrudniona w Spółdzielni Mieszkaniowej "Pienista" w Ł. od 6 września 2010 roku, początkowo na podstawie umowy o pracę na czas określony na stanowisku pracownika biurowego, a od 1 marca 2011 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku specjalisty ds. przekształceń własnościowych- pełnomocnika Zarządu ds. przekształceń własnościowych. Przedmiotowy stosunek pracy ustał na mocy porozumienia stron z dniem 22 października 2014 roku.

W dniu 21 października 2014 roku Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej "Pienista" w Ł. podjęła uchwałę nr 21/2014, którą powołała E. B. na stanowisko Prezesa Zarządu pozwanej. Następnie, w dniu 22 października 2014 roku E. B. zawarła ze Spółdzielnią Mieszkaniową "Pienista" w Ł. umowę o pracę na czas nieokreślony, na stanowisko Prezesa Zarządu, w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach zatrudnienia powódka otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 3700 zł brutto miesięcznie.

Powódka pełniąc funkcję Prezesa Zarządu pozwanej była pracownikiem nagradzanym i premiowanym, posiadającym absolutorium Walnego Zgromadzenia.

W dniu 20 września 2016 roku odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej pozwanej, na którym omówiono, bez udziału Zarządu, w skład którego wchodził Prezes Zarządu w osobie E. B. oraz Zastępca Prezesa Zarządu w osobie K. R., dotychczasową pracę powódki na stanowisku Prezesa Zarządu i dokonano negatywnej oceny całokształtu jej prac. Tego dnia, Rada Nadzorcza podjęła w głosowaniu tajnym uchwałę nr 23/2016 odwołującą E. B. z funkcji Prezesa Zarządu pozwanej z dniem 20 września 2016 roku. Kolejno, pozwana podjęła w głosowaniu jawnym uchwałę nr 24/2016 w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę z powódką z zachowaniem 3- miesięcznego wypowiedzenia i upoważnienia dwóch członków Rady Nadzorczej- B. K. i T. W.- do reprezentowania pozwanej przy podejmowaniu czynności prawnych między Spółdzielnią a członkiem Zarządu. W uchwale nr 24/2016 jasno wskazano, że rozwiązanie stosunku pracy z powódką pozostaje w związku z odwołaniem powódki z funkcji Prezesa Zarządu uchwałą nr 23/2016. Rada Nadzorcza podjęła również uchwałę nr 25/2016 w sprawie oddelegowania członka Rady Nadzorczej – A. S.- do czasowego pełnienia funkcji Prezesa Zarządu na okres od 21 września 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

Do dalszej części obrad Rady Nadzorczej w dniu 20 września 2016 roku zaproszono Zarząd pozwanej w osobie Prezesa Zarządu E. B. oraz Zastępcy Prezesa Zarządu K. R.. Powódka została wówczas poinformowana o powziętych w jej sprawie decyzjach, podjęte uchwały zostały odczytane. Powódka pokwitowała odbiór dwóch dokumentów - uchwały nr 23/2016 w przedmiocie odwołania jej z pełnionej funkcji oraz sporządzonego w następstwie uchwały nr 24/2016, wypowiedzenia umowy o pracę ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2016 roku, które zostało podpisane przez członków Zarządu – B. K. i T. W. i w którym jako przyczynę wypowiedzenia wskazano odwołanie powódki z zajmowanej funkcji Prezesa Zarządu.

W porządku obrad Rady Nadzorczej pozwanej w dniu 20 września 2016 roku, który powódka otrzymała, nie było wprost informacji o odwołaniu członka Zarządu z zajmowanej funkcji, a jedynie to, że zostaną omówione sprawy dotyczące Zarządu.

Zgodnie ze Statutem Spółdzielni Mieszkaniowej "Pienista" w Ł. organami Spółdzielni są Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza oraz Zarząd (§ 17). Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy wybór i odwoływanie członków Zarządu (§ 27 ust. 1 pkt 1). Regulamin Rady Nadzorczej uchwalony przez Walne Zgromadzenie określa szczegółowy zakres działania, tryb obradowania i podejmowania uchwał oraz inne sprawy organizacyjne (§ 28 ust. 3). Natomiast zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej "Pienista" w Ł. do zakresu działania Rady Nadzorczej należy podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych pomiędzy Spółdzielnią a członkiem Zarządu oraz reprezentowania Spółdzielni przy tych czynnościach, przy czym przy tych czynnościach wystarczy dwóch członków Rady Nadzorczej przez nią upoważnionych, wybór i odwoływanie członków Zarządu (§ 4 ust. 1 pkt 11 i 21).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji stwierdził, że powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 52 § 1 i 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2016.21 t.j.) z członkami zarządu zatrudnianymi w spółdzielni, rada spółdzielni nawiązuje stosunek pracy - w zależności od powierzonego stanowiska - na podstawie umowy o pracę albo powołania (art. 68 Kodeksu pracy). Odwołanie członka zarządu nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy. Powyższe, w ocenie Sąd I instancji oznacza, że złożony stosunek łączący członka Zarządu ze Spółdzielnią może obejmować stosunek uczestnictwa w

Zarządzie, tj. tak zwany stosunek wewnętrzny (organizacyjny) oraz stosunek pracy powstały na podstawie umowy o pracę określany jako stosunek zewnętrzny (wskazał na następujące orzeczenia Sądu Najwyższego: II PK 306/04, I PKN 101/00, II PZP 3/12).

Sąd Rejonowy na tej podstawie uznał, że w przypadku Prezesa Zarządu Spółdzielni stosunek pracy ma zatem charakter komplementarny do funkcji w Zarządzie. Najpierw bowiem Spółdzielnia powierza funkcje w Zarządzie, a dopiero potem realizację tego pierwotnego stosunku (organizacyjnego) dopełnia się przez nawiązanie stosunku pracy. Przez odwołanie z Zarządu (art. 49 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze) stosunek pracy członka Zarządu nie ulega sam przez się wzruszeniu. Rada Nadzorcza z chwilą odwołania ze stanowiska członka Zarządu traci kompetencję do dokonania wypowiedzenia umowy o pracę i wobec tego, zgodnie z regułą domniemania kompetencji Zarządu Spółdzielni (art. 48 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze), uprawnienie do dokonania tej czynności prawnej przechodzi na Zarząd (to stanowisko Sąd I instancji poparł następującymi judykatami: wyrok SN z dnia 6 maja 2009 r., II PK 285/08, por. także wyrok SN z dnia 16 czerwca 1999 r., I PKN 117/99, wyrok SN z dnia 21 marca 2001 r., I PKN 322/00, wyrok SN z dnia 24 stycznia 2002 r., I PKN 838/00). W orzecznictwie reprezentowany jest więc jednolity pogląd, że po podjęciu uchwały o odwołaniu pracownika z funkcji członka Zarządu, Rada Nadzorcza nie ma już w stosunku do tego pracownika atrybutu organu uprawnionego do działania za pracodawcę w rozumieniu art. 31 k.p. Wyjątkiem od powyższego jest sytuacja, w której oświadczenie o rozwiązaniu z pracownikiem umowy o pracę zostaje złożone razem z odwołaniem go ze stanowiska członka Zarządu. Nie można kwestionować uprawnień Rady Nadzorczej do odwołania Prezesa Zarządu i rozwiązania z nim umowy o pracę wtedy, gdy obie czynności były dokonane jednocześnie, objęte jednym aktem woli i dotyczyły członka Zarządu, co do którego Radzie Nadzorczej przysługiwały uprawnienia w zakresie powoływania, odwoływania i zawieszania w czynnościach członków zarządu (Sąd Rejonowy wskazał także następujące wyroki Sądu Najwyższego - z dnia 13 kwietnia 1999 r., I PKN 3/99, z dnia 18 grudnia 2002 r., I PK 296/02, z dnia 17 lutego 2004 r., I PK 305/03).

Sąd Rejonowy podzielił pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 września 2006 r. o sygnaturze akt II PK 47/06, w którym Sąd Najwyższy podkreśla, że odwołanie Prezesa Zarządu i rozwiązanie z nim umowy o pracę może być dokonane przez Radę Nadzorczą tylko w ten sposób, że na mocy jednej uchwały, podjętej w wyniku jednego głosowania, nastąpi zarówno odwołanie członka Zarządu z funkcji, jak i rozwiązanie z nim umowy o pracę, gdyż tylko w takim wypadku uchwała w obu kwestiach dotyczy aktualnego członka zarządu. Zdaniem Sądu równoczesność czynności Rady Nadzorczej należy rozumieć dosłownie. R. czynności ma miejsce tylko wówczas, gdy są one podjęte w jednej uchwale, wobec czego wypowiedzenie umowy o pracę w następnej uchwale nie spełnia wymogów jednoczesności z odwołaniem z funkcji w zarządzie, choćby następna uchwała została podjęta bezpośrednio po odwołaniu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r., I PK 127/07).

Mając powyższe na uwadze, w okolicznościach niniejszej sprawy, Sąd I instancji uznał, że nie można stwierdzić równoczesności odwołania powódki z zajmowanej funkcji Prezesa Zarządu oraz wypowiedzenia jej umowy o pracę. Tenże Sąd uznał ponadto, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że obie czynności zostały dokonane w ramach tego samego posiedzenia Rady Nadzorczej, niemniej jednak w dwóch oddzielnych uchwałach, przy czym pierwszą, na co wskazuje również jej numer („...”), była uchwała odwołująca powódkę z funkcji Prezesa Zarządu. Sąd Rejonowy także nie dał wiary zapisom protokołu z posiedzenia Rady Nadzorczej, stwierdzającym równoczesność podjętych uchwał, gdyż nie korespondują one z pozostałym materiałem dowodowym sprawy, w tym z zeznaniami stron i świadków. Nadto w uchwale o nr. (...), stanowiącej o rozwiązaniu powódką umowy o pracę i upoważniającej do dokonania tej czynności odpowiednich członków Rady Nadzorczej, widnieje sformułowanie, iż rozwiązanie stosunku pracy z powódką następuje w związku z odwołaniem jej z funkcji członka Zarządu. Obie uchwały zostały podjęte w odmiennym trybie. Pierwsza uchwała - nr 23/2016, została podjęta w trybie głosowania tajnego, z kolei uchwałę o nr. (...) podjęto w głosowaniu jawnym, co dodatkowo wskazuje, że uchwała odwołująca powódkę poprzedzała złożenie oświadczenia w przedmiocie wypowiedzenia umowy o pracę, w związku z czym nie można mówić tu o jednoczesności dokonania tych czynności.

Sąd I instancji stwierdził ponadto, że art. 61 § 1 k.c. stanowi, że oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Przepis ten ma zastosowanie do oświadczeń woli składanych jednostronnie, w tym także do oświadczeń woli dotyczących odwołania ze stanowiska osoby, która uprzednio była na to stanowisko powołana, niezależnie od podstawy prawnej powołania. W stosunku do członka Zarządu odwołanie z funkcji jest dokonane z chwilą, gdy dowiedział się on o treści uchwały w tym przedmiocie podjętej przez uprawniony organ. Ma to ten skutek, że czynności dokonywane przez członka Zarządu, od czasu podjęcia uchwały o jego odwołaniu do czasu zaznajomienia go z jej treścią mają umocowanie prawne. Jednakże, regulacją art. 61 k.c. objęte jest oświadczenie woli tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy praw obowiązków osoby, której to oświadczenie ma być złożone. Odnosząc to do uchwały Rady Nadzorczej odwołującej członka Zarządu należy uznać, że o ile uchwała wiąże członka Zarządu od chwili zaznajomienia go z jej treścią, o tyle Rada Nadzorcza jest związana uchwałą z chwilą jej podjęcia, czyli przegłosowania treści uchwały w sposób przewidziany prawem. Po podjęciu uchwały Rada Nadzorcza nie może realizować w stosunku do odwołanego członka Zarządu uprawnień w sprawach ze stosunku pracy, czyli nie może dokonywać zmian w istniejącym stosunku pracy ani rozwiązać tego stosunku za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia i to niezależnie od tego, czy członek Zarządu dowiedział się o odwołaniu (Sąd Rejonowy wskazał na wyrok SN z dnia 26 września 2006 r. II PK 47/06). Z uwagi na powyższe, Sąd I instancji stwierdził, że w okolicznościach niniejszej sprawy kwestia zapoznania się przez powódkę z treścią podjętych przez Radę Nadzorczą pozwanej uchwał pozostawała bez znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia i w tym zakresie Sąd I instancji pominął postępowanie dowodowe.

Mimo, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy oświadczenie woli o rozwiązaniu z powódką stosunku pracy zostało złożone przez nieuprawniony podmiot, nie można mówić o jego nieważności. W pełni uzasadnione jest według Sądu Rejonowego stwierdzenie jego niezgodności z prawem. W przypadku odwołania członka Zarządu z funkcji, osoba zwolniona nie może domagać się przywrócenia do pracy, nawet jeśli to zwolnienie było bezprawne. Pracownicze zatrudnienie członka Zarządu jest ściśle zależne od powołania do Zarządu i dlatego nie ma racji bytu po ustaniu tej funkcji. W niniejszej sprawie powódka zmodyfikowała pierwotne roszczenie pozwu i wniosła o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania na podstawie art. 45 k.p. w zw. z art. 47¹ k.p., które, mając na uwadze powyższe rozważania, podlegało uwzględnieniu w całości.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł w oparciu o przepis art. 98 k.p.c., przy uwzględnieniu § 9 ust1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r, poz. 1800). Natomiast o rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 477² § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana spółdzielnia, zaskarżając orzeczenie w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego polegającego na:

a. błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu art. 52 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze przez przyjęcie poglądu, że „(...) odwołanie Prezesa Zarządu i rozwiązanie z nim umowy o pracę może być dokonane przez Radę Nadzorczą tylko w ten sposób, że na mocy jednej uchwały, podjętej w wyniku jednego głosowania, nastąpi zarówno odwołanie członka Zarządu z funkcji, jak i rozwiązanie z nim umowy o pracę, gdyż tylko w takim wypadku uchwała w obu kwestiach dotyczy aktualnego członka zarządu. Zdaniem Sądu równoczesność czynności Rady Nadzorczej należy rozumieć dosłownie” oraz „równoczesność czynności ma miejsce tylko wówczas, gdy są one podjęte w jednej uchwale, wobec czego wypowiedzenie umowy o pracę w następnej uchwale nie spełnia wymogów jednoczesności z odwołaniem z funkcji w zarządzenie, choćby następną uchwałą została podjęta bezpośrednio po odwołaniu”;

b. błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu przepisu art. 61 § 1 k.c. przez przyjęcie poglądu, cyt „(...)”, że czynności dokonywane przez członka zarządu od czasu podjęcia uchwały o jego odwołaniu do czasu zaznajomienia

się go z jej treścią mają umocowanie prawne. Jednakże, regulacją art. 61 k.c. objęte jest oświadczenie woli w takim zakresie, w jakim dotyczy praw i obowiązków osoby, której to oświadczenie ma być złożone. Odnosząc to do uchwały Rady Nadzorczej odwołującej członka Zarządu należy uznać, że o ile uchwała wiąże członka Zarządu od chwili zaznajomienia go z jej treścią, o tyle Rada nadzorcza jest związana uchwałą z chwilą jej podjęcia, czyli przegłosowania treści uchwały w sposób przewidziany prawem. Po podjęciu uchwały Rada Nadzorcza nie może realizować w stosunku do odwołanego członka Zarządu uprawnień w sprawach ze stosunku pracy ani rozwiązać tego stosunku za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia i to niezależnie od tego, czy członek Zarządu dowiedział się o odwołaniu”;

2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie z materiału dowodowego, tj. protokołu z posiedzenia Rady Nadzorczej, zeznań stron i świadków, wniosków z niego niewynikających, a ponadto sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, że cyt. „(...)w okolicznościach niniejszej sprawy nie można stwierdzić równoczesności odwołania powódki z zajmowanej funkcji Prezesa oraz wypowiedzenia jej umowy o pracę”.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku – o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego jej rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanej w całości oraz zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym – kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata w postępowaniu drugoinstancyjnym w wysokości 600 zł brutto na podstawie

§ 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t. j.: Dz. U z 2015r. poz. 1800.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Apelujący w pierwszej kolejności zarzuca naruszenie art. 52 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo spółdzielcze, t.j Dz. U. z 2017r., poz. 1560 (dalej: „u.p.s.”) poprzez przyjęcie przez Sąd Rejonowy błędnego stanowiska, że odwołanie Prezesa Zarządu i rozwiązanie z nim umowy o pracę może być dokonane przez Radę Nadzorczą tylko w ten sposób, że: na mocy jednej uchwały, poprzez jedno głosowanie, nastąpi dokonanie powyższych czynności (odwołanie z funkcji i rozwiązanie umowy). Natomiast zdaniem skarżącego, może to nastąpić także w dwóch osobnych uchwałach, bezpośrednio podjętych po sobie, ale wchodzących w życie jednego dnia.

W ocenie Sądu Okręgowego, należy na wstępie zaznaczyć, że apelujący wskazał niewłaściwy przepis w zakresie zaskarżenia, tzn. kwestia, z którą skarżący polemizuje, nie wynika z art. 52 § 1 u.p.s., ale jest wynikiem wykładni art. 49 § 2 u.p.s. w zw. z art. 48 § 2 u.p.s. Zgodnie z tymi dwoma przepisami, po pierwsze, odwołanie prezesa zarządu może nastąpić tylko przez uchwałę rady nadzorczej, a po drugie, zarząd podejmuje wszystkie czynności niezastrzeżone w ustawie dla innych organów, w tym np. wypowiedzenie umowy o pracę. Odpowiednikami tych przepisów są: § 27 ust. 1 pkt 1 oraz § 30 Statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. (dalej: „statut”), a także § 4 ust. 1 pkt 21 Regulaminu Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) (dalej: „regulamin”). Natomiast zasadniczą kwestią niezbędną do rozpoczęcia rozważań na temat prawidłowości wypowiedzenia umowy o pracę w niniejszej sprawie jest w pierwszej kolejności ustalenie, czy Rada Nadzorcza Spółdzielni, jako organ co do zasady nieuprawniony do wypowiedzenia umowy o pracę Prezesowi Zarządu Spółdzielni (art. 48 § 2 u.p.s. i § 30 statutu) może dokonać takiej czynności.

Sąd Rejonowy zasadnie stwierdził, że Rada Nadzorcza może wypowiedzieć umowę, ale w wyjątkowych wypadkach. Takie działanie należy traktować jako odstępstwo od ogólnej zasady domniemania przysługiwania tych kompetencji wyłącznie Zarządowi. Co do zasady przecież, właściwość Rady Nadzorczej do dokonywania czynności prawnych

między spółdzielnią a członkiem zarządu ogranicza się tylko do tych czynności, które odnoszą się do aktualnego członka zarządu, a nie do byłego członka tego organu. Jeżeli dochodzi do odwołania z funkcji Członka Zarządu przez Radę Nadzorczą, oznacza to, iż przestaje on być członkiem tego organu, a w następstwie tego nie może już mieć do niego zastosowania reguła z art. 46 § 1 pkt 8 u.p.s. (wyłączna kompetencja Rady Nadzorczej do podejmowania uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu). To zaś oznacza, że Rada Nadzorcza z chwilą odwołania ze stanowiska członka Zarządu traci kompetencję do dokonania wypowiedzenia umowy o pracę i wobec tego, zgodnie z regułą domniemania kompetencji zarządu spółdzielni (art. 48 § 2 u.p.s.), uprawnienie do dokonania tej czynności prawnej przechodzi na Zarząd (zob. m. in. wyrok SN z 5 lutego 2004 r., I PK 280/2003, LEX nr 1182799 oraz K. K.-K., Prawo spółdzielcze. Komentarz, LexisNexis/el., 2014).

Sąd II instancji przychylił się do stanowiska zaprezentowanego m. in. w wyroku Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r., I PK 127/07 (LEX nr 364925), który dopuszcza odstępstwo w postaci podjęcia uchwały rady nadzorczej o odwołaniu członka zarządu i również rozwiązania z nim umowy o pracę. W judykaturze przyjmuje się bowiem, że możliwe jest wypowiedzenie umowy o pracę odwołanemu prezesowi zarządu przez radę nadzorczą tylko w razie podjęcia na jednym posiedzeniu tego organu, jednej uchwały, z której wynika zarówno ustanie korporacyjnego stosunku członkostwa, którego dokonuje się z chwilą odwołania z funkcji pełnionej w zarządzie spółki, jak i bezpośrednia (równoczesna) wola wypowiedzenia stosunku pracy odwołanemu członkowi zarządu ze względu na ustanie korporacyjnego stosunku członkostwa w zarządzie (por. wyroki Sądu Najwyższego w zakresie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z 13 kwietnia 1999 r., I PKN 3/99, OSNP Nr 12/2000, poz. 460; z 24 stycznia 2002 r., I PKN 838/00, niepubl.; z 18 grudnia 2002 r., I PK 296/2, PP Nr 7-8/2003, s. 49; z 26 września 2006 r., II PK 47/06, OSNP Nr 19-20/2007, poz. 271). Należy jednak zaznaczyć, że co do zasady, wskutek podjęcia uchwały o odwołaniu z funkcji członka zarządu następuje natychmiastowe ustanie korporacyjnego stosunku członkostwa w zarządzie spółdzielni, co wszakże nie prowadzi do automatycznego rozwiązania stosunku pracy z osobą, która na stanowisku członka zarządu była zatrudniona na podstawie stosunku pracy. Z momentem ustania korporacyjnego stosunku członkostwa w zarządzie wskutek odwołania przez uprawniony organ, organem właściwym do podejmowania wszelkich czynności prawnych w imieniu pracodawcy, w tym do rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem, który utracił status członka jej zarządu, staje się - co do zasady - zarząd spółdzielni, właśnie za wyjątkiem sytuacji, w której z jednego procedowania rady nadzorczej (jednej uchwały) wynikały „równocześnie” dwojakie skutki prawne, tj. natychmiastowe ustanie korporacyjnego stosunku członkostwa połączone z bezpośrednio wyrażoną wolą wypowiedzenia stosunku pracy z tej uzasadnionej przyczyny, która wyklucza dalsze realizowanie stosunku pracy na utraconym stanowisku członka zarządu.

Jednocześnie Sąd Okręgowy nie przychylił się do stanowiska prezentowanego w uzasadnieniu apelacji, z którego wynika, że owy wymóg „równoczesności” jest także zachowany gdy uchwała rady nadzorczej odwołująca prezesa zarządu bezpośrednio poprzedza podjętą tego samego dnia inną uchwałę rady nadzorczej o rozwiązaniu umowy z prezesem zarządu za wypowiedzeniem (w sumie są dwie odrębne uchwały). Według Sądu Okręgowego, każde odstępstwo od podziału kompetencyjnego wśród organów spółdzielni należy interpretować wąsko. Rada nadzorcza to organ spółdzielni, który ma ustawowo powierzone pewne czynności, do których nie należy wypowiedzanie umów o pracę zatrudnionych w tej formie członków zarządu. Przyjęcie takiego szerokiego rozumienia „równoczesności”, jaki reprezentuje skarżąca, prowadziłoby to do takiej sytuacji, w której rada nadzorcza podjęłaby uchwałę o odwołaniu prezesa zarządu, a potem ta sama rada, tj. organ nieuprawniony do rozwiązania stosunku pracy z kimkolwiek dokonałby wypowiedzenia (na to wskazuje także wyrok Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2011 r., II PK 255/10, LEX nr 863881). W ocenie Sądu Okręgowego, wypowiedzenie umowy o pracę w następnej uchwale nie spełnia wymagania jednoczesności z odwołaniem z funkcji w zarządzie, choćby następna uchwała została podjęta nawet bezpośrednio po odwołaniu.

W przedmiotowej sprawie, Rada Nadzorcza podjęła dwie oddzielne uchwały w dniu 20 września 2016 r., o czym świadczy nawet fakt, iż były podjęte w innym trybie. Uchwała nr 23/2016 o odwołaniu E. B. z funkcji Prezesa Zarządu Spółdzielni (k. 6 w aktach pracowniczych powódki) została podjęta w trybie tajnym, a uchwała nr 24/2016 w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę z powódką z zachowaniem 3- miesięcznego wypowiedzenia i upoważnienia

dwóch członków Rady Nadzorczej- B. K. i T. W.- do reprezentowania pozwanej przy podejmowaniu czynności prawnych między spółdzielnią a członkiem zarządu (k. 7 w aktach prawniczych powódki) została podjęta w trybie jawnym.

W związku z powyższym, zarzut apelującego naruszenia prawa procesowego, tj. art.233 § 1 k.p.c. dotyczący bezpodstawnego przyjęcia przez Sąd I instancji, że nie można stwierdzić równoczesności odwołania powódki z funkcji prezesa oraz wypowiedzenia jej umowy o pracę, należy uznać za nieuzasadniony.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu apelującej dotyczącego naruszenia art. 61 § 1 k.c., należy stwierdzić, że sprowadza się on w istocie do cywilistyczno - prawnych rozważań na temat znaczenia prawnego uchwał rady nadzorczej spółdzielni oraz ich wzruszalności. Skarżąca twierdzi, że Sąd Rejonowy bezzasadnie przyjął, że uchwała skierowana do członka zarządu wiąże radę nadzorczą od chwili jej podjęcia, a nie jak uważa apelująca - od momentu zaznajomienia członka zarządu z jej treścią.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższy zarzut jest całkowicie nieuzasadniony.

Przepis art. 61 § 1 k.c. stanowi, że oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Przepis ten ma zastosowanie do oświadczeń woli składanych jednostronnie, w tym także do oświadczeń woli dotyczących odwołania ze stanowiska osoby, która uprzednio była na to stanowisko powołana, niezależnie od podstawy prawnej powołania.

Sąd Okręgowy podziela pogląd zaprezentowany w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2006 roku, II PK 47/06, że w stosunku do członka zarządu spółdzielni odwołanie z funkcji jest dokonane z chwilą, gdy dowiedział się on o treści uchwały w tym przedmiocie podjętej przez uprawniony organ spółki. Ma to ten skutek, że czynności dokonywane przez członka zarządu, od czasu podjęcia uchwały o jego odwołaniu do czasu zaznajomienia go z jej treścią, mają umocowanie prawne. Jednakże regulacją art. 61 k.c. objęte jest oświadczenie woli tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy praw lub obowiązków osoby, której to oświadczenie ma być złożone. Odnosząc to do uchwały rady nadzorczej spółdzielni odwołującej członka zarządu należy uznać, że o ile uchwała wiąże członka zarządu od chwili zaznajomienia go z jej treścią, o tyle rada nadzorcza jest związana uchwałą z chwilą jej podjęcia, czyli przegłosowania treści uchwały w sposób przewidziany prawem. Po podjęciu uchwały rada nadzorcza nie może realizować w stosunku do odwołanego członka zarządu

uprawnień w sprawach ze stosunku pracy, czyli nie może dokonywać zmian w istniejącym stosunku pracy ani rozwiązać tego stosunku za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia i to niezależnie od tego, czy członek zarządu dowiedział się o odwołaniu. Czynności w tym zakresie mogą być dokonane przez radę nadzorczą tylko w ten sposób, że na mocy jednej uchwały, podjętej w wyniku jednego głosowania, nastąpi zarówno odwołanie członka zarządu z funkcji jak i rozwiązanie z nim umowy o pracę. W takim wypadku uchwała w obu kwestiach dotyczy aktualnego członka zarządu.

Treść art. 61 k.c. nie stanowi o mocy uchwały podejmowanej przez radę nadzorczą spółdzielni. Jak słusznie stwierdził Sąd Rejonowy, nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy, czy Prezes Zarządu zapoznała się z jej treścią, ponieważ istotny jest fakt, że rada nadzorcza podjęła dwie wiążące prawnie uchwały zamiast jednej, w których najpierw odwołała z funkcji E. B., a następnie podjęła decyzję o rozwiązaniu z nią umowy o pracę.

Reasumując - w kontekście powyższych rozważań - Sąd Okręgowy przyjął, iż prezentowana w apelacji strony pozwanej argumentacja jest całkowicie chybiona. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie i trafnie wywiódł, na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, roszczenie powódki było w pełni uzasadnione.

Zaskarżone rozstrzygnięcie odpowiada zatem prawu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w pkt 1. sentencji oddalił apelację stosownie do art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania za II instancję, Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2. sentencji wyroku. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem Sąd Okręgowy ustalił, w oparciu o § 9 ust. 1 w zw. z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015r., poz.1800). Tym samym, Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku powódki zawartego w odpowiedzi na apelację o zasądzenie kosztów postępowania w kwocie 600 zł brutto z uwagi na fakt niezłączenia oświadczenia o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata, którego wymóg załączenia przewiduje § 16 tego rozporządzenia. Ponadto Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie uznał, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości przewyższającej stawkę minimalną w myśl § 15 ust. 3 rozporządzenia. Zdaniem Sądu, sprawa poddana sądowej kontroli nie jest zawiła ani obszerna, a tym samym nakład pracy pełnomocnika w związku z występowaniem w przedmiotowej sprawie był niewielki, co uzasadnia zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według stawki minimalnej.

del SSR Anna Przybylska SSO Agnieszka Olejniczak-Kosiara SSO Magdalena Lisowska